

OECD'S "TAXING WAGES ": HØJ MARGINALSKAT I DK FOR TOPSKATTEYDERE

I den nye udgave af OECD-rapporten "Taxing Wages" fremgår det, at Danmark har den 4. højeste marginalskat på arbejde for højindkomstgruppen (2005). Den danske marginalskat (ca. 63 pct.) for personer med højere indkomster ligger betydeligt over OECD-gennemsnittet på 49 pct. og markant over niveauet i lande som USA (43 pct.), Schweiz (43 pct.) og Tyskland (44 pct.). Den danske marginalskat for lavindkomstgruppen svarer til OECD-gennemsnittet på 43 pct. For middelindkomstgruppen ligger marginalsatten i Danmark på 49 pct. lige over OECD-gennemsnittet på 46 pct. Den høje øverste marginalskat i Danmark og den stærke skatteprogression modarbejder regeringens globaliseringsstrategi. Skatteprogressionen reducerer tilskyndelsen til at tage en længere uddannelse, fordi skatteprogressionen i dag "spiser" en del af lønpræmien ved at uddanne sig. Herudover modarbejder den relativt høje marginalskat for højindkomstgruppen målsætningen om at tiltrække dygtige udlændinge. CEPOS har vist, hvordan man kan opnå en flad marginalskat på 43 pct. Dvs. en øverste marginalskat på niveau med USA og Schweiz. En marginalskat på 43 pct. kan opnås ved at fjerne mellem- og topskatten. Det kan finansieres ved at fastfryse det offentlige forbrug og inflationsregulere overførselsindkomster i 7 år. Regeringen har anvendt 25-30 mia.kr. på skattelettelser siden 2001. Hvis lettelserne var anvendt på at lette de progressive skatter kunne Danmark i dag have en marginalskat på 43 pct. for alle beskæftigede.

I den årlige publikation "Taxing Wages" fra OECD opgøres bl.a. marginalsatten på arbejde ved forskellige indkomstniveauer i 2005: 1) lavindkomstgruppen, dvs. 2/3 af indkomsten for en gennemsnitlig industriarbejder APW¹ (eller ca. 219.000 kr. i Danmark), 2) gennemsnitsindkomstgruppen, dvs. 100 pct. APW (ca. 328.000 kr.) og 3) højindkomstgruppen, dvs. 5/3 af en APW (ca. 547.000 kr.).

Personer med lave indkomster – Danmark ligger på OECD-gennemsnittet på 43 pct.

OECDs opgørelse af marginalsatten på arbejde viser, at marginalsatten² for en person i Danmark, der tjener ca. 219.000 kr. (lavindkomstgruppen) er på ca. 43 pct³. Dvs. når en lønmodtager tjener 100 kr. ekstra, går de 43 kr. til stat, amt, kommune og kirke, mens lønmodtageren selv kan disponere over 57 kr.

Marginalsatten for lavindkomstgruppen i Danmark ligger dermed på OECD-gennemsnittet på 43 pct. Lande som Frankrig og Tyskland har marginalsattesatser på hhv. 67 pct. og 60 pct. for personer med lave indkomster, se tabel 1.

Mellemindkomster – Danmark ligger lidt over OECD-gennemsnittet

For mellemindkomster (dvs. en gennemsnitlig industriarbejder, der tjener ca. 328.000 kr.) ligger den danske marginalskat på 49 pct., hvilket er 3 procentenheder over OECD-gennemsnittet.

¹ APW står for Average Production Worker.

² Der indregnes indkomstskat og sociale bidrag fra både lønmodtager og arbejdsgiver. I en række lande er der en sammenhæng mellem indbetalinger af sociale bidrag og fx pension. Dermed indebærer indregning af sociale bidrag i marginalsatten på arbejde en vis overvurdering af marginalsatten i bl.a. Tyskland og Holland, jf. Finansredøgørelse 2002, Finansministeriet. Desuden er der i marginalsatten ikke indregnet indirekte skatter (moms og afgifter). Disse bidrager også til at øge marginalsatten på arbejde. Arbejdsudbudsbeslutningen afhænger af, hvor mange varer og tjenester, der kan købes for én ekstra arbejdstime. Ved en afgiftsforhøjelse øges forbrugerpriserne og antallet af varer, der kan købes for en ekstra arbejdstime, reduceres.

³ OECDs opgørelse af marginalsatten tager ikke højde for effekter af indkomstaftapning af offentlige ydelser. Indkomstaftapning af offentlige ydelser virker som en forhøjelse af marginalsatten på arbejde.

Tabel 1. OECD-lande rangeret efter marginalsatter, 2005

Lavtlønnede		Gns. industriarbejder		Højtlønnede	
1 Belgien	71%	1 Ungarn	77%	1 Belgien	68%
2 Frankrig	67%	2 Belgien	66%	2 Sverige	67%
3 Tyskland	60%	3 Tyskland	65%	3 Ungarn	64%
4 Holland	57%	4 Østrig	57%	4 Danmark	63%
5 Østrig	57%	5 Frankrig	56%	5 Grækenland	61%
6 Italien	53%	6 Finland	55%	6 Frankrig	60%
7 Ungarn	52%	7 Grækenland	54%	7 Finland	60%
8 Sverige	51%	8 Irland	53%	8 Italien	59%
9 Finland	51%	9 Italien	53%	9 Portugal	56%
10 Spanien	49%	10 Luxembourg	52%	10 Luxembourg	54%
11 Polen	46%	11 Holland	51%	11 Norge	54%
12 Tjekkiet	45%	12 Danmark	49%	12 Polen	53%
13 Tyrkiet	45%	13 Sverige	49%	13 Holland	52%
14 Slovakiet	44%	14 Tjekkiet	48%	14 Australien	51%
15 Norge	43%	15 Portugal	47%	15 Tjekkiet	51%
16 Danmark	43%	16 Polen	46%	16 Irland	50%
17 Luxembourg	41%	17 Spanien	46%	17 Tyrkiet	48%
18 UK	41%	18 Tyrkiet	45%	18 UK	48%
19 Island	40%	19 Slovakiet	44%	19 Tyskland	44%
20 Portugal	40%	20 Norge	43%	20 Island	44%
21 Australien	35%	21 Canada	41%	21 USA	43%
22 Canada	35%	22 UK	41%	22 Slovakiet	43%
23 Grækenland	34%	23 Island	40%	23 Schweiz	43%
24 Schweiz	34%	24 Schweiz	36%	24 Østrig	42%
25 USA	34%	25 Australien	35%	25 New Zealand	39%
26 Irland	33%	26 USA	34%	26 Spanien	37%
27 Japan	28%	27 New Zealand	33%	27 Canada	36%
28 Mexico	23%	28 Japan	32%	28 Mexico	33%
29 New Zealand	21%	29 Sydkorea	24%	29 Japan	31%
30 Sydkorea	18%	30 Mexico	23%	30 Sydkorea	23%
OECD-gns	43%	OECD-gns	46%	OECD-gns	49%

Kilde: Taxing wages 2004-5, OECD

Anm.: OECD-gns. angiver det uvægtede OECD-gennemsnit

"Lavtlønnede" angiver her en løn på 67 pct. af en gennemsnitlig industriarbejder. For "højtlønnede" er det 167 pct. heraf.

Personer med høje indkomster – Danmark har den 4. højeste marginalsat

For personer med høje indkomster (dvs. en person, der tjener ca. 547.000 kr.) ligger Danmark (63 pct.) derimod blandt de lande med højest marginalsat - under Ungarn (64 pct.), Sverige (67 pct.) og Belgien (68 pct.). Gennemsnittet i OECD ligger på 49 pct., hvilket er 14 pct.enheder lavere end i Danmark. Det fremgår, at lande som USA og Schweiz har en marginalsat på 43 pct., mens Tyskland og Storbritannien har marginalsattesatser på hhv. 44 pct. og 48 pct.

Høj øverste marginalsat er et politisk valg

Politikerne har de seneste år prioriteret marginalskattelettelser blandt personer med lav- og mellemindkomster.

Såvel "Pinsepakken" (indfaset i perioden 1999-2002) som "Forårspakken" (implementeret i 2004) øremærkede råderummet til lavere marginalsat til personer med lav- og mellemindkomster. Derimod blev der ikke givet marginalskattelettelser på topskatteniveau⁴. Ved de to foregående skattereformer (1987 under Schlüter og 1994 under Nyrup) blev der

⁴ Herudover skete der i forbindelse med Pinsepakken en mindre stigning i den øverste marginalsat som følge af omlægningen af SP-bidraget fra en individuel opsparingsordning til en skat. Hertil kom en forhøjelse af det skrå skatteloft fra 58 til 59 pct.

gennemført marginalsletteletter på alle tre indkomstrin. Fra 1986 til 1998 blev bl.a. den øverste marginalskat reduceret fra 73 til 62 pct.⁵

Regeringen har anvendt et råderum på ca. 25-30 mia.kr. til lavere skat – det kunne have givet en marginalskat på 43 pct. Siden 2001 har VK-regeringen givet skatteletter svarende til 25-30 mia.kr. Råderummet er anvendt til skattestoppet, indkomstskatteletter og afgiftsletter. Hvis hele råderummet var blevet anvendt til at lette indkomstskatten kunne marginals-katten have været nedbragt til 43 pct. for alle beskæftigede. Dermed ville Danmark have den 7. laveste marginalskat i OECD for højindkomstgruppen.

CEPOS opfordrer regeringen til at skabe et råderum til lavere skat af samme størrelsesorden, som det der er anvendt på lavere skat i perioden 2001-2006. Konkret bør mellem- og topskat fjernes således, at alle beskæftigede betaler 43 pct. i marginalskat. Prisen herfor er ca. 25 mia.kr., hvilket kan finansieres ved fx fastfrysning af det offentlige forbrug og inflationsregulering af overførsler i 7 år, jf. boks 1.

Boks 1. CEPOS har tidligere foreslået en flad marginalskat på 43 pct. for alle i beskæftigelse. Forslaget består af en afskaffelse af top- og mellemskat samt en afskaffelse af loftet over beskæftigelsesfradraget. Forslaget finansieres ved nulvækst i det offentlige forbrug i 7 år samt inflationsregulering af overførselsindkomster i 7 år. Forslaget vil gøre det mere attraktivt at arbejde ekstra samt at tage en lang videregående uddannelse. Forslaget vil endvidere bidrage til merbeskæftigelse svarende til ca. 40.000 personer (ca. 30.000 personer fra øget arbejdstid og ca. 10.000 personer fra lavere ledighed). Herudover kommer skatteprocenten ned på et internationalt konkurrencedygtigt niveau. Lande som UK, USA og Tyskland har en øverste marginalskat på 43-48 pct.

Tabel 2. Flad skat på 43 pct.	mia.kr.
Inflationssikring af overførselsindkomster i 7 år	16,1
Nulvækst i det offentlige forbrug i 7 år	14,5
Afskaffelse af topskat	-16,2
Afskaffelse af mellemskat	-8,0
Afskaffelse af øvre grænse for beskæftigelsesfradrag	-1,0
Samlet budgetvirkning	5,4

Kilde: Skatteministeriet, Finansministeriet og egne beregninger

Fordelene ved en flad marginalskat på 43 pct. er:

- 1) Beskæftigelsen vil stige, fordi de beskæftigede vil arbejde flere timer svarende til 30.000 personer⁶. En lavere marginalskat på arbejde øger tilskyndelsen til at arbejde flere timer.
- 2) Incitamentet til at uddanne og dygtiggøre sig øges, da den nuværende progression i det danske skattesystem reducerer afkastet af at uddanne sig. Forklaringen er, at personer med et højere uddannelsesniveau med stor sandsynlighed ender med en høj indkomst efter endt uddannelse (humankapitalen stiger), så de kommer til at betale en høj skat af den sidst tjente krone (og af deres løn i det hele taget), hvorimod personer med kortere eller ingen uddannelse oftest betaler en lavere marginalskat (og lavere skat af deres løn i det hele taget).
- 3) Det bliver lettere at tiltrække dygtige udlændinge til Danmark. En marginalskat på 43 pct. ligger på niveau med USA og Schweiz, og under niveauet i fx Tyskland (44 pct.) og UK (48 pct.). I en spørgeskemaundersøgelse fra Økonomi- og Erhvervsministeriet blandt virksomheder, der har erfaring med rekruttering af udenlandske medarbejdere, fremgår det, at de høje skatter og afgifter udgør den største barriere i forhold til at tiltrække udenlandske medarbejdere⁷.
- 4) Det må forventes, at den bedst uddannede del af arbejdsstyrken bliver mere globalt orienteret i fremtiden. Det følger bl.a. af, at mange studerende tager ophold på universiteter i udlandet. For disse kan det blive naturligt at bosætte sig og arbejde i

⁵ Finansredegørelse 1998/1999, Finansministeriet

⁶ Beregnes på baggrund af arbejdsudbudselasticiteter fra Fordeling og incitament 2002, Finansministeriet

⁷ I forhold til international arbejdskraftmobilitet er det i høj grad gennemsnitsskatten, der er afgørende. En reduceret marginalskat vil alt andet lige reducere gennemsnitsskatten

udlandet – fx i USA⁸ eller UK, hvor jobtilbudene er mindst lige så spændende som i Danmark, bruttolønnen højere og skatten lavere. Med andre ord vil stadig flere danske højtuddannede kunne vælge at arbejde i et andet land. I forhold til denne beslutning kan skattesystemet være en parameter, der medvirker til, at flere danskere vælger at arbejde i udlandet og blive der⁹. Hertil skal det bemærkes, at blandt udlandsdanskere, der har besluttet sig for at blive i udlandet, er skat den hyppigst nævnte årsag (80 pct.) til ikke at vende hjem til Danmark¹⁰. Den årlige udvandring af højtuddannet dansk arbejdskraft svarer til ca. 2.000 personer årligt, hvoraf ca. 80 pct. vender tilbage inden for 10 år. Dvs. den varige udvandring svarer til 400 personer årligt^{11,12}. I perioden 1981-2000 har der været en nettoudvandring af højt kvalificerede danske beskæftigede på 11.000 personer¹³. De faktiske tal indikerer, at der i dag ikke er nogen stor hjerneflugt fra Danmark. Omvendt kan globaliseringen og studerendes mulighed for at læse på udenlandske universiteter mv. øge udfordringen, jf. ovenfor.

---

⁸ Blandt europæiske Phd-studerende, der læser samfunds- og naturvidenskab i USA, har andelen, der planlægger at blive i USA, ændret sig fra ca. 50 til ca. 75 pct. i perioden 1990-1999, jf. Globaliseringsrådet.

⁹ I en spørgeskemaundersøgelse udarbejdet af DI fremgår det, at der er andre grunde end skat til udvandring, herunder ”lyst til at bo i et andet land”, ”mulighed for at styrke karrieremuligheder” og ”mulighed for højere løn”. Disse parametre vejer i undersøgelsen tungere end ”lavere skattetryk”. Det er dog svært fra politisk hold at ændre på disse parametre. Derimod kan der ændres på skatten.

¹⁰ Globaliseringsrådet

¹¹ Globaliseringsrådet

¹² Indvandring af højtuddannede udgør ca. 2000 personer årligt. Tallet inkluderer flygtninge og familiesammenførte som typisk har en lavere beskæftigelsesfrekvens sammenlignet med andre højtuddannede. Globaliseringsrådet gør opmærksom på, at tallet er behæftet med betydelig usikkerhed, da opgørelsen er baseret på en interviewundersøgelse.

¹³ Vækst gennem globalisering – handling og baggrundsanalyse, Vækst med Vilje oktober 2003, Økonomi- og Erhvervsministeriet